

[K. B. Andersen.]

målet om besparelser, har også vist sig på andre områder i forbindelse med de vigtige og alvorlige problemer, forårets økonomiske lovgivning arbejdede med. Allerede i begyndelsen af april fastslog det konservative folkepartis politiske ordfører, det ærede medlem hr. Poul Møller, i en artikel i Berlingske Tidende, at der intet var i helhedsløsningens lovkompleks, der var egnet til at standse den stadige indkomst- og omkostningsstigning. Er det virkelig nødvendigt at give vurderinger i så oplagt strid med de faktiske forhold? Der skulle da være nok at være uenig om, også i helhedsløsningen, uden at fortægne virkeligheden. Da aprilpristallet blev offentliggjort, fortsatte det ærede medlem hr. Poul Møller sin mistegning af helhedsløsningen og dens virkninger, idet det ærede medlem gav udtryk for, at stigningen i pristallet sort på hvidt dokumenterede, at helhedsløsningen hverken skabte pris- eller lønstop. Hvordan et pristal, der skulle registrere prisstigninger for en 3 måneders periode, kan sige noget som helst om virkningen af en lovgivning, der først fik virkning i periodens sidste del, ville det være interessant at få at vide. Det ærede medlem skylder offentligheden en forklaring på, hvordan han kommer til denne sort-hvidt dokumentation. Han kan intet — absolut intet — vide om, hvornår i 3 måneders perioden prisstigningerne satte ind, stigninger, der i øvrigt i høj grad skyldes de landbrugslove, som det ærede medlem og hans parti og også mit parti har stemt for. Jeg synes, at det ærede medlem skulle benytte denne lejlighed til at give offentligheden en forklaring. Hvis en acceptabel forklaring ikke kan gives, så får vi da i hvert fald det resultat ud af det, at offentligheden ved, hvilken vægt den skal tillægge — eller rettere ikke skal tillægge — det ærede medlems kommentarer til den økonomiske udvikling.

Den økonomiske årsoversigt kommer ind på spørgsmålet om låntagning i udlandet og peger på det rimelige i at optage lån, således at den omlægning af det danske erhvervsliv, som landbrugets problemer tvinger os til at foretage i hastigt tempo, kan finde sted uden at udsætte betalingsbalancen for et så alvorligt pres, at bremserne på udviklingen må slås i. Ud fra de samme syns-

punkter gik departementschef Erik Ib Schmidt i sit foredrag ved Industriforeningens 125 års jubilæum ind for udenlandsk låntagning nu. Men departementschefen gjorde sin anbefaling afhængig af, at vi kunne bringe inflationen til ophør. Det kan vi ikke blive uenige om, og også her kommer helhedsløsningen atter ind i billedet.

Årsoversigtens sidste afsnit er et forsøg på at finde frem til et overblik over opsparingen i det danske samfund, hvem der sparer og hvor meget, og hvordan udviklingen har været i de senere år. Resultatet af betragtningerne er først og fremmest, at den foreliggende statistik ikke er tilstrækkelig god til at sige noget sikkert om spørgsmålet. Det må forekomme temmelig barokt, når man tænker på den rolle, opsparingen og foranstaltningerne til fremme af den spiller i den politiske debat, og hvilken uhyre betydning for vor fortsatte økonomiske udvikling en tilstrækkelig opsparing har, at det ikke er muligt at udtale sig mere bestemt. Man kan kun ønske det økonomiske sekretariat held og lykke til det videre arbejde med at skaffe bedre materiale frem — ikke mindst i øvrigt til belysning af, om de ordninger, der er gennemført til fremme af opsparingen, i væsentligt mål bringer ny opsparing frem, sådan som tanken jo var.

Oplysningerne om den foretagne opsparing må altså tages med alle mulige forbehold, men derfor bør det dog måske alligevel noteres, at årsoversigten mener at kunne fastslå, at der i det sidste tiår er sket en stigning såvel i den samlede opsparing som i den private opsparing for de fleste grupper. Det stemmer jo ikke rigtig godt med myten om en regering og en politik, der fratager befolkningen lysten og evnen til at spare op.

Bag os har vi altså omsforlig og helhedsløsning som led i en politik, der vil søge at bevare den gode beskæftigelse og muliggøre fortsat fremgang i produktion og forbrug. På denne baggrund kan vi rette blikket fremad mod de opgaver, der venter på løsning både på kortere og på lidt længere sigt. Man kan jo godt kalde det politiske opgaver, om man vil, men kun hvis man ved politik forstår spørgsmålet om, hvordan vi i et demokratisk samfund søger gennem forhandling at lægge rammerne for hinandens daglige tilværelse og fremme hinandens